

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata
30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po
naročitoj tarifi.

GOD. VI

BROJ 31

ŠIBENIK, 4 kolovoza 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa ured-
ništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

Životna vedrina

— Pariz je Pariz. — Tako govorimo kad nam netko štogod pripovijeda o Parizu. Pa i jest Pariz grad u kojemu se može mnogo toga vidjeti što se drugdje ne može. Mnogo je u njemu veličine, raskoši i ljepote; mnogo škola, zavoda i ustanova.

Eto, u Parizu se, u zadnje vrijeme, osnovao i jedan neobični klub: Klub optimista. Taj klub prima među svoje članove samo vedre, raspoložene i vesele ljude.

Klub optimista? Zar je i to bilo potrebno? I te kako! Potrebni je nego bezbroj drugih klubova i društava.

Optimista je čovjek koji je uvijek vedar i raspoložen. On nikad ne očajava. Njega ne plaši ni grmljavina, ni tutanj gromova. Kad je oblačno on misli na sunce i raduje se njegovim zrakama koje će, malo prije ili poslije, pozlatiti maglene gorske vrhove i vlažne doline. A kad je vedro i sunčano, on ne misli na oblake, ni na grmljavinu.

Zar danas ne trebamo takovih ljudi? Baš danas! Danas kao nikada prije!

Rijetki su optimisti. Ogromna većina ljudi je nezadovoljna. Sve im je tamno, crno i odvratno. Za njih kao da nikada nema ni proljeća ni plodne jeseni; kao da im nikada ne granjiva žarko sunce i ne svijetli mjesec. Čitav život im se čini kao pješćana saharska pustoš, kao noć na sjevernom polu, kao vječna zima.

To su pesimisti, crnogledi! Njima je crno i ono što je bijelo, stučeno što je i toplo, pokvareno što je i nedužno.

Pesimisti su nesretni ljudi. Vječni nezadovoljnici. Nezadovoljni su i samim sobom. O znancima, drugovima i prijateljima ne znaju ništa pripovijedati što bi bilo lijepo, dobro i svijetlo. Vide samo njihove slabe i tamne strane. Vide zlo i ondje gdje ga nema.

Teško je živjeti s takvim ljudima. Teško u obitelji, teško u narodu, teško u državi.

Ne samo to! Pesimisti više puta prestaju biti i kršćani. U časovima, koji i nisu tako teški, gube namu i vjeru u Božju Providnost koja upravlja strelovitim letom ptica i sporim gmizanjem mravi. Gube na-

Hrvatski narod je uz katoličku Crkvu —
a katoličko svećenstvo uz hrvatski narod

V DA HRVATA JE PROGOVORIO!

Uvijek čovjek nešto očekuje. Očekuje svakog dana, svakog mjeseca, svake godine. Ali ima časova u čovječjem životu koje bismo mogli nazvati sudbonosnim časovima velikog očekivanja. I takve časove proživljuje danas čitav hrvatski narod.

Što očekuje hrvatski narod? Ništa drugo osim svojih čovječjih i narodnih prava! Radi tih prava su danas svi Hrvati jedno srce i jedna duša. Povezani obručenjima jednodušnosti ne stvaraju nikakvih političkih stranaka nego se skupljaju u jedan i jedinstveni pokret kome stoji na čelu, kao neustrašivi borac i trijezni politički vođa, dr. Vlatko Maček.

Hrvati su danas, kao nikada prije, jednodušni i složni. Ta s'oga mnogima smeta, pa bi nas htjeli svaditi i razjediniti. Osobito bi neki htjeli da se katoličko svećenstvo posvadi s hrvatskim narodom. Ali svim tim mutikašama je jasno i otvoreno odgovorio, u ime svih hrvatskih katolika, vođa hrvatskog naroda dr. V. Maček. On je ovih dana, suradniku zagrebačkog katoličkog tjednika „Nedjelja“, dao ovu izjavu:

„... Moje stanovište o našoj katoličkoj vjeri je svakome poznato. To je stanovište ono isto, koje vjekovima u sebi nosi kao dio svoga života naš hrvatski narod, a naročito narod seljački. Vjera njegova bila je njemu od primanja kršćanstva do danas kamen međaš, koji je život njegov usmjerio, uz Zapad uz zapadnu evropsku civilizaciju, a dobrim dijelom i kulturu.

Kada mi dolaze i pitaju me, što mislim o budućem duhovnom i kulturnom opredjeljenju Hrvata, onda svakoga upozorujem na sigurni i najočitiiji način, kako je na ovo pitanje odgovorio hrvatski seljak. Naš seljak znađe, što njemu znači vjera njegova. On sa Bogom počinje i svršava svaki svoj posao. Iz vjere crpi snagu za svoj mukotrpan posao i utjehu u danima nevolje i progonstva. Seljak je naš obranio, sačuvaao, a čuva i danas najsigurnije naš hrvatski narodni život.

du i tako ruše što je bilo već sagrađeno.

Kršćanstvo je vjera optimizma. Vjera nade i veselja. Vjera žara i sunca. Zato se ne može zamisliti iskreni, duboki vjernik koji ne bi optimistički gledao na svijet, kao što se ne može zamisliti ni pravi optimista koji ne bi nalazio nikakva uporišta u vjeri i Bogu.

Reći ćete: Lako je biti optimista onomu koji je rođen pod sretnom zvijezdom i koji nikad nije doživio brodolom života. Ali mi? Mi, koji smo dnevno šibani kušnjama i nesrećama? Kako mi možemo biti optimistički raspoloženi?

Hrvati će sigurno svojoj vjeri znati i u boljim danima dati pravo mjesto u svom narodnom životu. Ja sam naglasio već, da mi nismo „klerikalni narod“. Tu moramo biti na čistu, da pod tom riječi „klerikalni“ shvaćam „politički klerikalizam“. Uplitanje klera u čisto politička pitanja u ime katolicizma i stvaranje političkih stranaka pod egidom klerikalnog vodstva i direktiva. Mi smo protiv toga i u interesu naroda a i same vjere. Svećenstvo imađe u narodnom životu da bude učitelj i pomoćnik naroda, da se posveti njegovim duhovnim potrebama i vjersko uzojnom radu. Mi dakle u tom pogledu ne želimo ništa drugo nego ono, što i sama crkva traži, kada brani svećenstvu stvaranje političkih stranaka i uplitanje u stranačko političke borbe.

Hrvatski narod imađe Bogu hvala mnogo dobrih i požrtvovnih svećenika, koji su uz narod živjeli i s njim trpjeli. Piema ovima iščezava ono malo višeg i nižeg klera, koji nisu znali naći gdje im je mjesto. To naše svećenstvo uživat će svaki ugled i potporu naroda, ako s njime prosljedi u njegovim borbama i ako mu bude tješitelj u nevoljama, učitelj i pomoćnik. Kada dođu vremena, da ćemo moći svoje prilike uređivati kako mi budemo htjeli, znat ćemo urediti i odnošaje sa Crkvom tako, da Crkva bude zadovoljna u sretnom narodu.

Protiv raznih vjerskih organizacija naročito omladinskih — dok suže ciljevima vjerskog i moralnog preporeda, ne samo, da nemam ništa, nego sam uvjeren, da će ih narod još i više podupirati iz sveg srca kad uvidi, da nisu na uštrb nego čak na korist narodne borbe!

To su vjerodostojne riječi dra Vlatka Mačeka. I mi se s njima, kao katolici i Hrvati, potpuno slažemo. Kome to nije pravo, može slobodno škripati zubima i glavom tući o zid!

Katoličke pobjede

Novi konkordat

Konkordat je sporazum između neke države i katoličke Crkve. Taj sporazum obuhvaća sva međusobna pitanja koja se tiču Crkve i države. U prvom redu tu dolazi u obzir: odgoj omladine, vjerske škole i vjerski pouk u državnim školama, katolička društva, crkvena imanja, uzdržavanje svećenstva i druga slična pitanja.

Današnji sveti Otac Papa Pio XI je sklopio takve konkordate već s mnogim državama, a na 25 srpnja ove godine, na dan sv. Jakova u 11 sati prije podne, potpisan je u Vatikanskom gradu i konkordat s našom državom. U ime naše države potpisao ga je ministar pravde dr. Lj. Auer, a u ime sv. Oca njegov državni tajnik kardinal Pacelli.

Tekst konkordata još nije u javnosti objavljen, pa se točno ne zna što sve sadržaje. Međutim mnoge novine pišu da katolici mogu biti s njim zadovoljni.

Svaki konkordat je priznanje crkvene vlasti i njezinog velikog ugleda, i u toliko je on katolička pobjeda.

Kod nas i drugdje

Nije nikakva tajna da mnogi nastoje spriječiti svećenicima svaki javni rad. Zato ih ne žele vidjeti ni u školskim odborima, ni u občinskim vijećima, ni na predsjedničkim stolicama bilno kakvih društva. Tama se uvijek boji svijetla...

Pa nije svuda tako. Eno u državi Ekvator vlada je povjerila katoličkim misionarima nadzorstvo nad svim zdravstvenim ustanovama, pa i nad gradnjom javnih puteva.

Praktično to znači: Misionari će dijeliti lijekove potrebitim bolesnicima i isplaćivati sve radnike koji popravljaju ili grade državne ceste.

Vlada je to učinila, jer se dosad većinu za te svrhe određena novca slijevala u privatne džepove.

ne i svjetlosti, tako i naš život mora biti vedar i sunčan.

Ako na svojim ledima nosimo teški i kvrgavi križ — ne možemo reći: Taj križ mi ne osjećamo i ne priznajemo. Nismo neosjetljivi za borbe i križeve; ali te borbe smo dužni voditi s vjerom u pobjedu, te križeve moramo nositi puni samopouzdanja, junački — a ne uz kuknjavu, prolijevajući suze malodušja.

Mi znamo za Veliki Petak, ali znamo i za uskršno jutro. To znanje provedimo u život — pa smo ostvarili ideal kršćanskog optimiste.

Ig.

Nedjeljno evanđelje s poukom

VIII nedjelja po Duhovima

EVANĐELJE SV. LUKE (16, 1-9).
U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim priču ovu: Čovjek neki bješe bogat, i imao je upravitelja, i ovaj bi ozloglašen kod njega da rasipa dobra njegova. I doзва ga k sebi, te mu reče: Što to čuješ o tebi? Daj račun upravljanja svoga, jer više ne možeš upravljati. Upravitelj reče u sebi: Što da učinim, jer gospodar moj oduzima od mene upravljanje? Kopati ne mogu, prositi stidim se. Znam, što ću učiniti da bi me primili u kuće svoje, kad mi se oduzme upravljanje. Dozvaši dakle redom sve dužnike gospodara svoga, reče prvom: Koliko si dužan gospodaru mojemu? A on reče: Sto sudova ulja. I reče mu: Uzmi pismo svoje, i sjedi brzo, te napiši pedeset. Potom reče drugome: A ti koliko si dužan? On reče: Sto mjera pšenice. Reče mu: Uzmi pismo svoje, i napiši osamdeset. I pohvali gospodar nepravednoga upravitelja, da je pametno učinio, jer su sinovi ovoga vijeka pametniji od sinova svjetlosti u naraštaju svojem. I ja vam kažem: načinite sebi prijatelje zemaljskim bogatstvom, da vas, kad umrete, prime u vječne stanove.

POUKA

Duševne i tjelesne sposobnosti svakog pojedinca čovjeka jesu darovi Božji. Darovi su Božji: razum i slobodna volja; dar kreposti i mudrosti i razboritosti, znanja i svetosti. Kad vidimo čovjeka: učena, sveta i kreposna, onda zaključujemo, kako je neizmjereno mudar, svet i svemoguć naš Stvoritelj, koji svoje stvorove obasipuje tim duševnim darovima i u njima se odrazuje kao zraka božanstva.

Isto su tako i tjelesni darovi, darovi Božji. Mladost, ljepota, zdravlje, bogatstvo — s e su to darovi svemogućeg Providnosti Božje. Bog ih je dao čovjeku na uporabu: da se s njima služi i živa s njima upravlja. Ti zemaljski darovi imaju svoj određeni cilj: da budu samo sredstvo za postignuće neumrlog spasa duše.

Čovjek je primio darove Božje, da s njima razborito upravlja, kao i onaj upravitelj dobara u današnjem sv. Evanđelju.

Ali evandeoski upravitelj imanja nije se poslužio razborito s povjerenim mu dobrima, već ih je istrošio nerediteljno i rasipnim životom. Tako i grijehnik smrtnim grijehom uništava svrhunaravna dobra: milost posvećujuću, i

naravna: razum i slobodnu volju. Uništava naravna dobra i kad se podade pijanstvu, bludu, raskošnosti, te često pada na prosjački štap.

Evandeoski upravitelj imanja, našavši se u neprilici, htio je kradom i prevarom pokriti svoju sramotu. Ali nije moguće svaki put varati, jer ipak treba da dođe djelo na vidjelo. U krađi i laži su kratke noge, a i zaklela se zemlja raju da se svake tajne znaju.

Nema šale s Bogom. Grijehnik griješi koliko hoće, ali ne dokle hoće. Jer dolazi za svakoga veiki dan odgovornosti, kada će pravedni Sudac svakome od nas reći: položi račun o primljenim dobrima. Blago onda onome

Na braniku

JA SAM JAŠ IZABRAO

Nema države, ni društva, ni uopće ikakve ljudske zajednice koja bi bila bez poglavarstva i vodstva. Svako društvo ima svoje odbore, svaka država ministarstva i parlamente.

I Crkva je društvo. Doduše, Božje društvo, ali ipak društvo. I to Božje društvo ima svoje vodstvo, poglavare koji u njemu upravljaju, naređuju i zabranjuju. Ali između crkvenog poglavarstva i poglavarstva svjetovnih društava postoji velika i bitna razlika.

Ko bira i imenuje razne društvene odbore? Ljudi! Dakle svi svjetovni poglavari dobivaju svoju vlast posredstvom ljudi.

Kod crkvenog poglavarstva u katoličkoj Crkvi, nije tako. Naši biskupi i svećenici dobivaju svoju vlast neposredno od Boga. To je važno naglašavati, jer, ipak, neki govore da su svećenici sami po svojoj volji, izmislili razliku između sebe i naroda, i da ta razlika u početku kršćanstva nije postojala.

Ko ima pravo, vidjeće mo odmah! Krist je svakoga ljubio i svima propovijedao veselu vijest svog Božjeg poslanstva. Ali ipak je uza se imao odabrano društvo koje je osobito ljubio, poučavao ga i za nj se starao. To je bio zbor dvanaestorice apostola. — Zašto su bili apostoli njegova najbrižnija ljubavi i najveća briga? Ta njima je, poslije svog povratka na nebo, imao predati svoju vlast propovijedanja, upravljanja, opraštanja grijeha, pretvaranja kruha u Tijelo i vina u Krv.

Apostoli se nisu sami, na svoju ruku, postavili na čelo Crkve. Niti ih je narod izabrao za tu službu! Sam Krist im je povjerio vlast koju su oni, zaista, počeli izvršivati odmah poslije dolaska Duha Svetoga.

Komu ćemo onda vjerovati? Onima koji tvrdoglav i bezrazložno nije-

koji bude imao sve svoje stvari u najboljem redu! —

Zemaljska dobra ne bi smjela biti, što no se kaže, „mrtva ruka“, nego blagodatna, samilosna i dobrotvorna ruka, koja može, osobito u današnje oskudno doba, utrti mnogokoju suzu i nevolju.

Imamo još dužnost da se služimo i svim poštenim sredstima za širenje kraljevstva božjeg na zemlji: štampom, društvima, predavanjima, kongresima — kako se to služe i naši protivnici. Jer ako takovi ne budemo, jednoga dana ukoriće nas pravedni Sudac: da su sinovi ovoga svijeta bili pametniji i lukaviji od sinova svjetlosti u naraštaju svome.

ču da je episkopat i svećenstvo Božja ustanova, ili Kristu koji je rekao prvim apostolima: „Niste izabrali vi mene, nego sam ja izabrao vas...“

Apostoli su odmah bili svjesni svoje vlasti, i oni su je izvršivali u ime Kristovo. Kao poglavari Crkve propovijedaju i opominju vjernike, osnivaju nove župe i zareduju nove biskupe i svećenike. Do potrebe i kažnjavaju!

Apostoli su davno umrli. Ali njihova vlast i služba nije prestala s njihovom smrću. Ta vlast, prema Božjoj odredbi, mora trajati do konca svijeta. Zato su se, još za života, pobrinuli za one kojima će je predati u baštinu. To su biskupi i svećenici, koji svu svoju vlast primišu od Krista, preko apostola. Tako je to išlo kroz vjekove i ići će do konca. — I svima njima je, jednom zauvijek, Krist rekao: *Ja sam vas izabrao... a drugom zgodom: „Kov vas sluša, mene sluša, i ko vas prezire, mene prezire.“*

Defensor

Resolucije

koje je usvojio Permanentni Odbor za euh. kongrese na svojoj svečanoj sjednici u Ljubljani dne 28. lipnja 1935.

Protiv sekularizaciji dana Gospodnjih:

Delegati svih biskupija u zemlji, kao članovi Permanentnog Odbora za euh. kongrese, sakupljeni na svojem sastanku u Ljubljani dne 28. 6. 1935, zahtijevaju da nadležne državne vlasti absolutno vode račun o tome, kako bi dani Gospodnji ostali potpuno rezervirani svrsi, za koju su po Božjem zakonu određeni, a svrha im je ne samo vršenje odnosnih vjerskih dužnosti, nego njegovanje vjerskog života uopće. Stoga osuđuju „Zakon o obaveznom tjelesnom vaspitanju“ i dotičnu „U-

redbu o osnivanju i radu prazničkih tečajeva“ u koliko se u njima svrha kojoj su dani Gospodnji isključivo posvećeni mimoilazi. Ima radnih dana na pretek na raspolaganju, da se mogu ciljevi spomenutog zakona i uredbe nesmetano post zavati.

Protiv profanaciji dana Gospodnjih:

U vezi sa značajem i zadacima euharističnog kongresa snatra Permanentni odbor euharističnih kongresa shodnim napose predložiti Katoičkoj akciji u zemlji, da sa svim sredstvima, koje su njoj na raspolaganju (Vjersko prosvjećivanje, novine, pretstavke, posredovanje itd. itd.) uklanja i pobija profaniranje dana Gospodnjih, što našalost zapažamo u provođenju sporta, turizma, namještavanja terijalnih kolonija, u prirđivanju popularnih vladkova, u kupališnim priikaama, kod izleta, u održavanju sajmovata itd., je: je zakon Božji, da se dan Gospodnji posvećuje pa prema tome: to i samo narodno blago t nje zahtjeva.

Za popularizaciju euh. odgoja:

Permanentni odbor euh. kongresa u Jugoslaviji duboko je uvjeren da bi se mnogo doprinjeo euh. pokretu:

1) kad bi se u svakom vjerskom i katoičkom udruženju u novu a pose na euh. sekcija. Nek ne bude nijednog katoličkog udruženja bez euh. sekcije;

2) kad bi se sve javne katol. priredbe bez izuzetka, spajale ne samo s javnim korporativnim učestvovanjem kod službe Božje, nego i s javnim korporativnim pristupom svojih učesnika k sv. Pričesti;

3) kad bi se sustavno kod svih nabožnih priredbi (trodnevnice, duh. vježbe, tečajevi za majke, muževe, omladinu, djecu itd. itd.) održavala posebna predavanja s odnosnim praktičnim pobudama za euh. život.

Za zaštitu euharističkog odgoja

Permanentni odbor za euh. kongrese u Jugoslaviji gleda za provodjenje euh. pokreta jednu od najvećih zapreka u tome, što se u mnogim udžbenicima na našim školama, osobito u udžbenicima za historiju, zoologiju, etnologiju, pedagogiku i sično, iznašaju nauke, koje šire nesamo posve iskrivljene poglede na Crkvu, nego potkapaju i objavljene vjerske istine te se, čak, često očito kose s njima. Permanentni odbor s najvećim žaljenjem sve to konstatuje i s ogorčenošću osuđuje, te zahtijeva od nadležnih državnih faktora, da se ti udžbenici smjesta izškola uklone, jer su u punoj opreci sa snošljivošću, koju inače državni zakoni u odgoju toliko preporučuju, ali se maža o t, kad se radi o katoičkoj nauci, to ne provodi.

Podlistak

Kojim si putem...!?

Prijatelju fra Serafinu Lupi

— Din, din, din — — —

Cilju tanki glasovi zvončića.

— Ponizno se kajemo...

Cistim srcem hvalimo.

Tako se naizmjenice isprepliću glasovi dječjih skupina, onih koji sačinjavaju prvi dio povorke, a u ruci nose svijeću ili barjak, i onih koji su, svečano odjeveni, u sredini ozbiljni i dostojanstveni kao svećenici. Kreće svečana povorka od kuće malog Jakova prema zidu Hektorovičevog vrta, te vrtom do samostanskog dvorišta i crkve. Zatim se vraća natrag i lagano ulazi u kuću gdje je crkvice. To je zaključak procesije.

Eto, tako su provadali svoje djetinjstvo djeca oko dominikanske crkve sv. Petra. U crkvu sa rado zalazili: kitili oltar oca Dominika, zvonili na jutrenju, oca ministrirali; u samostanu bi se vodili razgovori o svećima i anđelima, a najradije o redovnicima i svećenicima. Kod kuće su pravili oltariće i crkvice, pjevali mise i vodili procesije.

Mali Petar se isicao propovijedanjem: stane nasred ulice na povišenom mjestu i, s križem u ruci, propovijeda o rasipnom sinu. O tome je prošle nedjelje vjeroučitelj propovijedao, ali on sada živo, uvjerljivo prepričava žena-

ma i drugovima kao da je to njegova zamisao.

Petrov najintimniji drug je Jakov. U njegovoj se kući nalazi glavna crkvice, i on otkaske pred svima nekom ozbiljnošću i poučnošću. Veseo je, igra se, no uvijek s izrazom sabranosti. Tako su se ova dvojica prisno sjednula. U crkvi, samostanu i kući. Još jače ih je spojila namiso: otičemo u samostan. I on jače prionu poslu oko gutanja latinskih rečenica: „dinje et juštum est.“

— Odlazimo u fratru, rekoše roditeljima.

Jakovljeva majka, pobožna udovica, sva je presretna. Nuka svoje dijete na što veću pobožnost i preporuča ga Majci Mariji. Nu Petrov otac, hladni činovnik, i mačuha odgovoriše: O tom će kasnije odlučivati.

I Jakov, godinu dana stariji, odlazi na obližnji otok, da tamo, u sjeni borova i u samostanskoj sobici, pod kojom pjenušavo grgoči more razbijaajući se o hridine, krsteći se izgovara: *Introibo ad altare Dei...*

Petar je međutim postao nujan i samotan. Izgubio je prijatelja. On bi za njim. Ali otac ne da. On i dalje uvijek završava: „Otac mi, još ne da.“ S tom željom ulazi i u srednju školu.

Cesto puta ljudi i lijepu ideju, osnovnu i središnju životnu misao prekriju sitnicama, potisnu u pozadinu, a ona bi im, naprotiv, morala lebdjeti uvijek pred očima kao zvijezda vodilja. Tako je i u Petru počela tamniti lijepa

ideja o svećeništvu. Svećenički ideal je potisnut u potsvijest, da živo otkoči tek pred Marijinim likom, dok joj, sa podnožja oltara, šalje vruće uzdahe.

Krivo je bilo i to što je zamišljao pred sobom nepremostivu pregradu: Otac ne da!

Petrovi roditelji se preseliše u drugo mjestance, koje je bilo udaljeno pola sata vožnje od grada. Morao je neko vrijeme ostati kod kuće, jer nije bilo redovite veze s gradom. No nakon jedne tako provedene godine, nastani se u gradu i nastavi nauke.

Petar se mijenja. Kao što neprijetno i postepeno dan u različnom zapadu prelazi u suton, da se potom ognje teškim plamem noći, tako je i onaj pobožni tih dječak postajao živiji i raspušteniji. Ni e posve zašao strampucicom. Zanosio se još idealima, ponekad bi pohodio Božanskog Utamničnika, ali su ga drugovi svakim danom navodili na ljenčarenje, zabave i pijanke. I on je srljao u propast...

Svako selo, uz mane i običaje, ima i svoje „istaknute ljude“. To su oni koji se tako često uvlače u razgovore, kao začim među jela.

I mali gradić S. ima čovjeka koji se često spominje. Susretate ga na obali u rana jutra, po ulicama: danju i na večernjoj šetnji. Blijed, slab i koštunjav, s osmijehom, u kome možete naći više boli, nego li radosti. Žuri se, leti noseći košaru pred sobom!

— Kikiriki, najfiniji bomboni! Svaki traje 20 minuta! 3 za dinar! Za

jedan dinar: bombona kroz čitav sat!

Više i zalazi posvuda, i ljudi uzimaju te bombone, ne toliko radi slatkosti koliko zbog njihove popularnosti. I sam je taj čovjek prozvan „Kikiriki“. Drukčije ga i ne poznaju.

Blijedi, bošesni „Kikiriki“ leti ulicama, trči kao da hoće preći preko života, koji je njega pregazio. A o tom se malo zna.

On je završio gimnaziju. Poslije toga je dvije godine studirao filozofiju. Udaljivši se od obiteljskog odgoja mladih dana, on se je, naivan i iskren, dao zavesti u ponor. U velikom gradu su ga zanijele ideje o „proleterskoj državi.“ o kojoj nikad nije sam mislio, već slušao rječite govore zavadača. Nekad tih, miran i dobar, postajao je bojovniji, ma da to nije odgovaralo njegovoj naravi. Pokvaren i zli drugovi podmetali su mu propagandističke letke, predavanja i demonstracije, te on, poslije mnogih zatvaranja i batina, dopane tamnice: 5 godina robjije!

Poniženja i duševne boli mladog čovjeka, koga su sapeli okovima šutnje i samoće, a on žudi za životom, bućnim i snažnim, kidali su njegovo tijelo te rušili preostale duševne vrline. Uz to su se stali javljati znaci udaraca i neurednog života. „Pa težak rad. I on izade iz tamnice skršen i ubijen duševno i tjelesno: U njegovu plućno tkivo uvukoše se tuberkulozni bakterije. Uto mu umre otac.

Po državi

VELIKI ZBOROVI OPOZICIJE. Zadržanih dana se po čitavoj državi održavaju veliki manifestacioni zborovi pričača dra Vlatka Mačka. Takovi zborovi su održani u Bakru, Novoj Gradiši, Koprivnici i Banjaluci — gdje se sakupilo oko 30 tisuća ljudi. Sva sela hvarskog s eza je obišao zastupnik dr. Josip Berković, i narod ga je posvuda, u velikom mnoštvu, s velikim oduševljenjem, dočekivao.

SELJACKI DUGOVI. Današnji v'ada obećaje da će uz politička pitanja, riješiti i pitanje nenuloradičnih dugova. To bi rješenje imalo biti konačno, a re, kao dosad, privremeno. Svaka o će dužnici morati isplatiti svoje dugove, samo će im to isplaćivanje zakonski biti olakšano.

POSVEĆENJE SENJSKOG BISKUPA. Nadbiskup dr. A. Bauer, uz asistenciju svoga koadjutora i krčkog biskupa dra Srebrnića, posvetio je u zagrebačkoj katedrali dne 21. srpnja, dra Viktora Burića za novog senjskog biskupa.

PEDESETGODISNJICA KATOLICKOG RADNIKA. Dvadesetog prošlog mjeseca navršio je pedesetu godinu života zagrebački odvjetnik dr. Stjepan Markulin, koji se kroz čitav život borio za pobjedu katoličkih načela u javnom životu.

VELSLACKE UTAKMICE. Prošlih dana su u Beogradu na Savi održane velske utakmice za državno prvenstvo. Sibienski velski klub „Krka“ postigao je najviše uspjeha. Uz ostale pobjede pobijedio je i u osmercu.

DIZANJE CIJENE. Zadnje vrijeme je Italija nakupovala kod nas velike količine kukuruza, jer ga šalje za vojsku u Afriku. Cijena se kukuruza, radi toga, nešto podigla.

GRADNJA KATOLICKOG DOMA. Pred 15 godina je pokojni fra Mijo Kotaraš započeo u Sinju graditi veliki Hrvatski Katolički Dom. Radi ekonomske krize rad je na domu bio prekinut, ali sada se ponovno započelo s radom, i nada se je da će doskora dom biti potpuno dograđen. U domu će biti uređena i jedna velika dvorana koja će biti između najvećih u Dalmaciji.

SMRT JEDNOG LISTA. U Beogradu je prestao izlaziti politički tjednik „Jugoslaven“ koji je bio, za vrijeme prošlog režima, Jevtiće o glasilo. Tako pomalo blijeđe i naše nje uspomene na samozvanog vođu našeg naroda.

RADNICI NA PRAZNICIMA. Svi radnici i činovnici Batinih tvornica imali su početkom prošlog mjeseca da etidnevni dopust uz potpunu plaću. Nakon dopusta nasavile su tvornice opet svojim redovitim radom.

PROTIV GOLOTINJE. Nečedno vladanje nekih stranaca, a oobito strankinja, po javnim mjestima grada Hvara, izazvalo je sablazan i gnjušanje građanstva. Zato je pošlo odaslantstvo svih mjesečnih katoličkih društava k s'eskom načelniku i zatražilo od njega da izvrši svoju dužnost.

I on se u očaju, tražeći nekoga sebi bliskog, oženi. Ue m'adu ženu, koju je, kao i njega, pregazio život te provalađaju dane u rakijašnici. Vino i rakija ih grije mjesto toplog obiteljskog gnijezda. Tako zaboravljaju na svoju tjeskobu.

Neravnopravan čovjek, na koga svako prstom upire, osjeća se teško u velikom gradu, i odlazi u S. da prodaje „Kikiriki“.

Trči ulicama i viče: Kikiriki!... Slatki, medeni...!

Nu već ga par dana nije vidjeti. Kao što je neprimjetno, s kutijom papira, došao u grad, tako je, a da se tome niko nije dosjetio, neopazice nestao. Ulice su zamrle od njegove vike. Još ga samo ponekad vida u susjedi. I kad ih susretne, blijed i oronuo, oslabljenim glasom istine:

— Žena mi je umrla.

Mnogima se to sažali i spuste mu novac u ruku.

Ali je, nakon par dana, iščeznuo s vida i susjedima. Priko an je uz krevet i tu proživljuje posljednje dane. Svijeca života dogorjeva, tinja. O tome svjedoči težak kašalj, hripavi govor i naglo bacanje krvi.

— Tā kršćanin je, otidimo po svećenika.

I dobre žene potraše najbližem samostanu bijelih otaca.

— Mladi otac dominikanac je u blizini umirućega. Opipava mu bilo i naglo povuče ruku kao da se do-

Sa šetnje

Nije tome davno. Jedne lijepe srpanjske večeri prolazio sam obalom. Sam. Prodoh, časom i onuda gdje naša idealna mladost zna da se po nekoliko sati dnevno sprema za život. — Mislite da nije tako?! Tu vam se ona sastaje, sklapa poznanstva, razgovara, naklapa, priča... Mnoge vam priče naših dana počinju: Tajsam te, draga, vidio prvi put. Tu sam te zavolio... da svrši s neugodnom prozom prekida „iskrene ljubavi“.

Misli su mi vruldale ko'ekuda. Čas po prolaznicima, čas po blizom moru, da se onda brzo povrate u dušu, i tu se sretne smire.

Ono što je bilo u srcu: bilo je mnogo ljepše, nego ono što me je okruživalo.

Odi jednom mi se približi on. Sigurno ga ne poznate. Ta to vam je jedan od onih koji „sve znadu“, koji su „sve vidjeli i ispitali“, koji su puni „životna iskustva“.

Po mirisu najrazličitijih parfema osjetih da mi se približuje neko neobično biće. Ponosno ide. Ta kako i ne bi! Za sobom ima osam godina „rada i studiranja“, te i nekoliko naslova prvaka. Nije to prvenstvo u učenju. Prvenstvo je to, istina, malo neobično, ali zato tim „vrijednije“. O njem malo kasnije!

Došao je i počeo govoriti. Zanimaće vas i o čemu je govorio. Kad vam kažem samo nešto, imaćete pred sobom sliku savršene praznine bez sadržaja.

Brzo je počeo. — Tebi je, dragi kolega, dobro poznato da sam ti ja jedan od najčitanijih učenika na polju spolnog živo-

ta. (Ne čini li vam se to i previše pametan uvod?)

Sutim. Gospodin se čudi što „dragi kolega“ ne počinje u zvijezde kovati njegovo „znanje“, pa me, uz malo negodovanja, ponovno upita:

— Zar ti, kolega, to nije poznato? (Sada već nijesam „dragi“!)

— Ne, ništa nijesam čuo, ali kad mi ti kažeš (!) znam da je tako.

Ht'o sam biti iskren i priznati da o njegovom „znanju“ ne znam ništa. Nijesam mu ht'o protusoviti jer bih b'o sigurno dobio svjedodžbu glupana, a nju nerado primam od bedastijeg od sebe.

— Čudno, dragi kolega, da ti nije poznato. Ta to je svima poznato da sam ja pročitao stotine i stotine stranica. — (Rekao mi je i broj, ali, oprostite mi, zaboravih ga).

To su ti, nastavlja on, knjige sa strogog medicinskog polja, pisane od najvećih liječničkih sila svijeta. Kad sam sve to pročitao i malo dublje proučio, vidim da...

— Da je bolje da prestaneš! — upadom mu u riječ.

Još se neko vrijeme koprcao i govorio o čistoći i njenom štetnom uticaju na zdravlje. Zapravo je i svu ostalu vodu navadao na taj mlin.

Da slika bude jasnija, dodajem da je to mladić od kojih 18 godina! A ja u njemu, usprkos tih godina, vidjeh oronula i skršena starca.

Ako je „dragom kolegi“ za ovo krivo, neka oprost. Ovoliko sam morao. Nek bude miran, jer je štampano crnim slovima, a ljudi naprednih, židomasonskih, marksističkih ideja poštuju samo crvenu boju.

Fi

Borba za slobodu duše

M. znamo da je ljudski život na ovome svijetu vječna borba. To nas čini i sv. Ivan Krstitelj. On je postao jak duhom, jer se je borio i svladavao. Gdje se vodi ta životna borba? Svugdje je i svugdje, a najviše u našoj duši: — Ko se tu bori? Dobro i zlo, anđeo i demon. Pa ko nije ovu borbu već sam u sebi osjetio!?

Jednoć nije bilo tako. Duša je bila poslušna Bogu, a duši tijelo. To je bilo doba raja. Ali dode žalosni čas, čas, kad prvi čovjek sagriješi; i otada je nastala borba u čovjeku. Po riječima sv. Pavla, otada čovjek čuti dva zakona u sebi. Iako duša želi gore u visine, ona pada u mrežu zala, ako se ne zna svladati.

Otkada je čovjek ustao proti Bogu, njegovo je srce postalo pusta zemlja. A pusta zemlja ne može radati, ako se ne obrađuje, gnoji i redi. Ta-

ko i duša ljudska: s'aba je i nemoćna, ako se ne čisti i ne svladava zle navike.

Zašto je Isus pohvalio sv. Ivana? Jer se je borio i svladavao, da postane duhovno jak i otporan. Samozataja, svladavanje nesmi je nam biti tuđe! Jer život kršćanski i nije drugo, doli svladavanje sebe, i vječna borba za slobodu duše.

Sv. Bernardo bi se bacio u studentsko jezero za vrijeme napasti, a sv. Franjo Asiški u kupinu i trnje. A mi danas? Ako nam nije sve po volji, naopako. Mazimo i tetošimo svoje tijelo. U svemu mu ugađamo i nimalo se ne svladavamo.

A ti ako čutiš veliku naglost, svladaj se, pa ćeš postati blag; ako si previše strastven, svladaj se, pa ćeš postati čist; ako osjećaš pohlepu za bogatstvom, svladaj se, i sjeti se one: Blaženi siromasi duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko; ako čutiš pohlepu za uživanjem ovoga života, svladaj se i sjeti da je sve ispraznost, osim Boga ljubiti i Njemu služiti; ako te napuhuje oholost, svladaj se i sjeti da si prah i da ćeš se u prah obratiti; ako ti je teško moliti, postiti, slušati sv. Misu, slušati starije i biti ponizan i čedan, onda se junački bori, svladaj u sebi sve što se protivi zakonu Božjem, jer kraljevstvo nebesko silu trpi. — Treba se, naime, svladavati i krotiti svoju čud ne samo da postanemo sveci, već i obični ljudi.

Fra J. Božo.

DALMATINSKO VOCE. Rod ovogodišnjih višanja je bio osrednji. Cijena je lanskim suhim višnjama od 4-4.50 din. Bajame su dobro urodile Stara roba je rasprodana. I smokve povećale su dobro ponijele. Rod maslina nije loš, ali je uništen velikom sušom. Ulje se plaća od 8-10 din. kilogram.

Naši dopisi

Primošten

MLADOMISNICKO I KRIZARSKO SLAVLJE. Ovih dana redaju se po selima naših biskupija prve sv. Mise ovogodišnjih mladomisnika. I Primošten je imao tu sreću da se okiti i razveseli prigodom Mlade Mise svog rodnog sina vlč. don Mata Luke.

U predvečerje prole nedjelje primoštenski Križari i Križarice privediše mladomisniku, svom dragom križarskom radniku, lijepu akademiju u „Katoličkom Domu“. Muško članstvo je odigralo dirljivi konad iz prvog kršćanskog doba: „Dodi, idi za mnom“, — a Križarice „Dvi e majke“. Prisutni, koji su potpuno ispunili Dom, s veseljem su ih gledali i sušali sve do jedanaest sati noći.

U nedjelju, dne 28 srpnja, Primošten se probudio i usno u s'ea om raspoloženju. Ujutro u 9 sati došli su, s dvama motorima, Križari i Križarice iz Vodica i Sibečka s' sibečkom gazdom. Na obali su ih odčekala primoj e s'a braća i sestre. Svi se obradovaše kad su, kao po dogovoru, jedni drugima vidjeli na prsima prije e narodne trobojke. Odmah se svistala povorka, koja je, predvodena gazdom, uz pljesak i oduševljenje, pol e, po la do Katoličkog Doma, a onda se povratila mladomisnikovoj rodnoj kući i otprtila ga do crkve.

Oko 10 sati započela je sv. Misa, koju je mladomisnik otpjevao pod vodstvom svog nekadašnjeg župnika preč. kanonika don Ivana Bjažić.

Lijepu i miszonu propovijed o svećeničkom zvanju izrekao je vlč. don Ante Radić. Premda se narod, koji je bio spunji i zadnji prostorčić u crkvi, kupao u znoju kao u moru, pažljivo je, s uzbuđenjem, slušao propovijednika sve do konca.

Taj dan nije bio samo vjersko slavje nego i narodno. Narod je čitav dan dav'o odušila s ojim ro'jubrim o'ječajima, pa, naravno, da su se ti osjećaji isakli i u mnogim nazdravcima za sve a'im objeđom, koji je mladomisnik privedio za svoje uzvanike. Osobito su bi e zapažene nazdravice preč. Bjažića, vlč. Radića, dra Gospodnetića i g. Vi. Kulića.

Popodne je u crkvi bio blagoslov četiriju križarskih zastava iz Primoštena, Kruševa i Krčulja koji je obavio vlč. župnik don P. Vlasanović. Poslije blagoslova imao je kratku prigodnu propovijed vlč. Ivo Grurev.

S razvijenim zis'avama Križari i Križarice su, u velikoj povorci, posli u Katolički Dom gdje je održano križarsko zborovanje. Govornici su bili: vlč. Radić, don P. Vlasanović, g. Vi. Kulić, braća Brešković i Zanimović i sestra Bujas. — Usput je dobro spomenuti da je, dok je povorka išla od crkve do Doma, neka služavka iz žandarmerijske stanice pokušala raznim povcima zaustaviti povorku i i az'ati nered. Medutim to joj, radi svijesti naših ljudi, nije uspjelo. Sibenčani i Vodičani se u 8 sati navečer, ispraćili skoro čitavim Primoštenom, uputiše kući, a Primoštenci su se i dalje veselili sjećajući se svega što taj dan doživješe.

Murter

KRIZARSKA AKADEMIJA. Providnost je Božja odredila da nas naš dugogodišnji duhovni vođa ostavlja, nastavi i svoju duhovnu pasvu kao nadžupnik Sibenik-Dolac.

Naša katolička organizirana omladina, pod vodstvom Križarskog Bratstva, da se oduži njegovoj 22 godišnjoj duhovnoj pastvi, priredila mu je, dne 21. VII. t. g., uspjelu akademiju. Uz punu dvo anu naroda, počastio nas je svojim prisustvom i naš bivši dugogodišnji i omiljeni župnik-kanonik preč. don Niko Plančić. Kad su se pokazala preč. gospođa Don Ivo Berak i Don Niko, ha ta'o je razdragano klanje. Na pozornicu je stupila sestra narastajka L. Sikić koja je pozdravila prečasnog Don Ivana b'ia i n ri e'ima, predavši mu kitu cvijeca. Zatim je ženski zbor otpjev o pjesmu „Križarske omladine“ te „Zdravo Marijo“. K. Kovačev lije-po je izve a jednu deklamaciju, a mladi narastajci odigraše šaljivu igru „Radomai Ivica“. Dobro je uspjela i deklamacija „Postolar i vrag“ kao i šalaigra „Prijela mu šala“. Ženski zbor e još otpjevao „Papinsku himnu“, a na koncu je narastajac Lovrić I. održao oprosni govor, istakao vrline našeg prečasnog župnika i predao mu ki u duhovnog cvijeca.

Prečasnii Don Ivo je zahvalio katoličkim društvima i prijateljima koji su posjegli našu priredbu i svima položio na sree ljubav i mir u Kristovim načelima, pod ge-lom „Euharis ije, Zrtve i Apostolata“.

Zvonimir Malić

Naš dobri Don Ivo, nemamo srebra ni zlata da Vas darujemo prilikom Vašeg odlaska, a i ćemo moliti Boga da Vas poživi još mnogo godina za katoličku stvar. Primite naše zahvalne pozdrave, te Vam ponovno, na svemu dobrom što ga učiniste u našem mjesu u kroz 22 godine zahvaljujemo. — *Križar*

Seget kod Trogira

MLADA MISA VEL. ANTE SPIKA. U nedjelju 21. ov. mj. pjevao je svoju mladu misu naš mještanin vel. Ante Spika. Sudjelovao je čitav Seget. Sve je bilo iskičeno zelenilom i hrvatskim trobojkama. Narod je bio razdragan. Toga dana se je najbolje moglo vidjeti koliki ugled uživa vel. svećar. Svi su se natjecali da u proslavi budu pri ruci.

I svijet iz okolnih zaelaka slio se je u Seget; još iz rana jutra, a velikim dijelom i poslije podne. Na proslavi je bilo sedam svećenika, a među tima i naš mještanin sveuč. prof. dr. Miho Barada. Lijepu povijest je izrekao pošt. Petar Perica D. I., a asistirao je mladomisnikov stric vel. Petar Spika, župnik Zlarina.

Našemu don Antu želimo da mu mladomisničko slavlje traje cijelog njegovog života, i neka mu dragi Bog dade da bi bio sretan u radu za Boga i naš hrvatski narod. — *Mještanin*

Dniš

VELIKO HODOČASJE KOD SV. ANE U KOSOVU. Na 26. prošlog mjeseca slavio se je u Kosovu kod Knina blagdan sv. Ane. Toga dana veliko mnoštvo naroda iz Knina, Vrlike, Promine i okolnih sela sleglo se na romantičnu glavicu sv. Ane, da se pomoću velike Svetice i da obave svoje zavjete. Napose je upadao u oči oko tri hiljade i pol hodočašnika drniške župe. Ujutro u 5.30 pošao je izvanredni vlak sa 1600 hodočašnika sa O. fra P. Dr. Berkovićem na čelu. U 7.30 s. predvodio je O. fra B. Bebić oko 650 hodočašnika. Ovim vlakom je putovao i Dr. Marko Skelin, liječnik, koji je hodočašnicima bio na raspolaganju za sve eventualne potrebe. Posljednja skupina od 450 hodočašnika oputovala je sa fra Augustinom Marušićem u 11.30 sati.

Sve je hodočašnici na Kosovu stanicu dočekivala glazba Gospe Sinjske i u procesiji predvodila do zavjete crkve sv. Ane. Mnoštvo vjernika je pristupilo na svete Sakramente, svi su prisustvovali svečanoj službi Božjoj koju je održao O. fra M. Dr. Rudan, kao i velebnu procesiju koju je vodio naš nadžupnik. Pošto su hodočašnici obavili svoje pobožnosti zajednički su otputovali svojim kućama uz klicanje sv. O. Papi, biskupima i vodi hrvatskog naroda Dr. Vladimiru Mačeku. Na drniškoj stanici dočekala ih je glazba i u velikoj povorci otišli su do župske crkve, manifestirajući svoje vjere i tražeći od Boga. Narod ih je oduševljuje o pozdravljao, cvijećem posipao i klicao od radosi gledajući to veliko mnoštvo sa zastavom Srca Isusova, koja je bila ukrašena hrvatskom trobojkom. Pošto su u crkvi zahvalili Bogu i sv. Ani na udjeljenim milostima, svi su se, u najljepšem redu, povratili svojim kućama.

Molat

MLADA MISA. Molat je u nedjelju 21. VII. doživio većno slavlje. Toga dana je Molatčanin vel. don Srećko Lovretić otслужи prvu sv. Misu. To je bila manifestacija ne samo roditelja i rodbine već cijelog mjesa. Polje 14. god dočekali su opet mladu Misu.

Oko 8 sati narod je upravo blokirao put do kuće mladomisnikove i prostor oko nje. Bio je pobudno vidjeti kojom vjerom naš narod izgleda svećenika. — Na pragu rodne kuće, u ime roditelja, oprostio se je od njega mladi brat. Divan prizor: kako mladi sokoli starijega da ne klone pod teškim bremenom žrve. Iza toga je prozborio mladomisnik toplo i temperamentno. Oprostio se je s roditeljima, rodbinom, dobročiniteljima i prijateljima i zahvalio svima koji su, ma i namjanje, doprinijeli da danas može pristupiti k žrtveniku Božjem.

Uz pjevanje kantika „Blagoslovljen“ krenulo se procesionalno u crkvu. Djevojčice, zasrite bijelim vešima, nosile su svećeničke simbole: kalež, patenu, pšenicu, lozu i trnovu krunu.

Uz akorde harmonijuma mladomisnik je započeo sv. Misu, preko koje je izrekao uvjerljivu proповjedu o „Ulozi Svećeništva“ preč. konsultor don Ivo Blasić. — Iza Mise

Kalendar Kolovoz

N.	4	8 Ned. po Duh. - Sv. Dominik
P.	5	Gospa od Snijega ☉ Prva četvrt
U.	6	Preobraženje Kristovo
S.	7	Sv. Kaletan
Č.	8	Sv. Cirjak
P.	9	Sv. Ivan Vianey
S.	10	Sv. Lovre

Sv. Lovre

Katolička Crkva imade 2 dakona koji su njezin ponos i dika. Prvi je sv. Stjepan, prvomučenik, a drugi sv. Lovre. Sveti život Lovrin, a osobito njegova junačka smrt prabaviše mu velike štovanje u cijeloj Crkvi još od najstarijih vremena.

Sv. Lovre živio je polovicom trećeg vijeka. Rodom je iz Španije. Odgojio se u Rimu, gdje ga je sv. Siksto papa zareadio za dakona. Mladog dakona resile su brojne kršć. kreposti i odlike. U ljubavi prema proleterima — siromasima bio je nedostiziv. A baš to, nas djecu 20. vijeka — vijeka bijede i krize, privlači.

Za vrijeme sv. Lovre vladao je u Rimu poganski car Valerijan. U početku puštao je u miru kršćane. Kasnije, na nagovor nekih prijatelja, udari ih progonom. Smatrao je da će najlakše obračunati sa kršćanstvom ako pogubi duhovne pastire i uglednije kršć. ličnosti.

Prva žrtva progona bio je sv. Siksto papa — duhovni oac Lovrin. Sa suzama pratio je mladi dakon sv. papu na stratište. Tom prigodom razvio se dirljiv razgovor između pape i njega.

„Oče, kamo ideš bez sina? Svećenice sveti, kuda se žuriš bez svog dakona? Nemoj me, Oče sveti, ostaviti!“ Na ove ganutljive Lovrine riječi, odgovori sv. papa: „Sinko, ja te ne zapuštam. Ti imaš još veći megdan zadobiti za sv. Kristovu vjeru!“

je, pak, bilo ljubljene ruku i dijeljenje spomen-sličica.

Poslije svečanog ručka, koji je prošao u najboljem kaotičkom i hrvatskom raspoloženju, bio je blagoslov s Presvetim, a onda je mladomisnik dao određenje mrtvima. Pri zapadu sunca vodio je procesiju, u kojoj je nosio kip Bl. Djev. Marije uz glavne crkve u kapeicu.

Kad je zapalo sunce: kolu i pjevanju ni kraja ni konca. — Posebni štimung svemu tome dala je rasvjeta mjesta i bacanje raketa.

Prvič-Šepurine

SMRT UZORNOG MLADIĆA. Javljam se tužna srca. Izgubili smo dragog mladića Alberta Franić. — Mili pokojnik rodio se u našoj sredini 1907 g. Ne sjećam se njegova djetinjstva, ali se dobro sjećam njegove mladenačke dobi. Znam da je bio odgojen na krilu pobožnih roditelja, u polulami crkve i pokraj svetohraništa. Tu je on usisao onaj vjerski duh koji smo kasnije, na svakom koraku, u njegovu životu susretali. Kad se 1928 g. osnovao u mjestu Hrv. Kat. Orao pohrlilo je pokojnik pod njegova krila, da vjersko uvjerenje, s oslom braćom Orlovima, praktična i brani pred svijetom. Na orlovskoj pozornici igrao je najvažnije uloge, u društvu je savjesno vršio dužnost blagajnika, a u vanjskim svečanostima, poput vičaza, nosio pred nama orlovski barjak.

Njegove duševne vrline nisu se izgubile ni u tuđen svijetu, kamo je bio otišao da se žrtvuje za dragu obitelj, ni u bolešti koja ga je bacila u naručaj smrti. Klonula tijela, a jake duše, svršio je u noći 19. srpnja svoj zemaljski put.

Poslije ovih riječi bio je sv. Siksto raspet. Pokraj križa stajao je mladi Lovre i s nekom svetom zavišću gledao svog duhovnog oca, kako umire prije njega za Krista Gospodina.

Par časa prije smrti raspeti papa okrene se svom dakonu, pa mu reče: „Još 3 dana i doći ćeš za mnom.“

Ove proročanske riječi silno su obradovale sv. dakona, željna mučeničke palme. Sav sretan sakupi siromahe grada Rima, prodađe dragocjeno crkveno posude, a dobiveni novac podijeli siromasima. Za ovo plemenito Lovrino djelo doznao je gradski upravitelj, koji zapovijedi neka Lovro predade njemu crkveno blago i novac. Lovro obeća da će mu donijeti sav novac i crkveno blago, samo nek mu dade 3 dana vremena.

Kroz 3 dana Lovro je kupio po Rimu uboge i siromahe, sakate, kljaste, bolesne i nevoljne. Kad ih je sve sakupio i poredao ispred crkve, pozove upravitelja neka vidi crkveno blago. I kad je upravitelj došao, ovako ga je Lovro oslovio: „Upravitelju, evo blago naše crkve! Vidiš, ovo je zlato, biser i drago kamenje. U ovim siromasima je Krist! Za hranu i njihovo odijelo potrošena je crkvena imovina, koja je, tako, najbolje pohranjena.“

Na ove riječi gradski upravitelj, pun paklenog bijesa, dade nemilo mučiti sv. dakona, a iza toga bacila ga na užareni gvozdeni roštilj, ispod kojega je nalazila žeravica. — Mladi i kršni mladić prži se na žeravi poput ribe.

I dok se čuje prasketanje varnica, mučenik otvara svoja usta i progovara, mučitelju: „Okreni me na drugu stranu! Na ovoj sam već dosta pečen.“ A kad je bila i ta strana pečena, nadovezao je: „Pečeno je, jedi i kušaj, je li slade sirovo ili pečeno.“

Nakon ovih riječi bacio je još jedan pogled na nebo, i duša sv. Lovre bila je u naručju Stvoritelja.

Divna je smrt dragog sv. Lovre! Ali nas, koji živimo u vremenu teške bijede, osobito privlači ona Lovrina ljubav prema siromasima.

Teško breme krize već je postalo nesnošljivo.

I nju neće nitko moći riješiti osim Lovrine kršćanske ljubavi. Jer bez te ljubavi nema ni pravde!

le ni u tuđen svijetu, kamo je bio otišao da se žrtvuje za dragu obitelj, ni u bolešti koja ga je bacila u naručaj smrti. Klonula tijela, a jake duše, svršio je u noći 19. srpnja svoj zemaljski put.

Zemne mu ostanke doveli su iz Šibenika u nedjelju u 2 1/2 posl. p. Mnoštvo svijeta došlo je na obalu, odakle smo krenuli prema crkvi gdje su se pjevale noćnice i obavilo određenje. Iz crkve se razvio prema grobištu sprovod, kakvoga već toliko godina nismo vidjeli u mjestu. Kuda je prolazio sprovod, bile su izvele hrvatske zastave u pola silega.

Dragi Alberte, ti si umro, a i mi ćemo umrijeti, i spavati s tobom u krilu hrvatske grude, dok ne jekne andeoska truva i pozove nas, da zauvijek budemo s Gospodom. Jedino ovom radom pro e i možemo ti reći: Do videnja! — *HKO.*

Korlat

GROM UBIJA. Prošlih dana ovdje je grom ubio Maru Pavlović, ud. pk. Ante, u času kad je zatvarala prozor. Tog časa bilo je uz nju i dvoje male djece, koja su se, s jedne i druge strane, držala nje, ali čudnovato: djeci se nije ništa dogodilo.

Godine 1926 bila se srušila ista kuća u kojoj je sada grom ubio Maru Pavlović, i pod ruševinama cikog krova od kamenih ploča našlo se 5 odraslih osoba i 4 djece. Svi odrasli bijahu teško ranjeni, a nevina i rejaka dje a osadoše netaknuta. Andei čuvaju nevi e.

Život Šibenika

KRIZARSKI IZLET. Naš Križari, skupa s onima iz Vodica, priredile prošle nedjelje, s moćima „Lovac“ i „sv. Nikola“, izlet u Primošten, gdje je taj dan bilo mladomisničko slavlje vlč. Don Luke i ujedno križarski zbor. Na polasku i po-

vratku položile u povorci gradom, predvođeni šiteškom glazbom.

BESPLATNO KUPALISTE. U punom je jeku besplatno kupalište, napo e za uzdanicu našu — mladarju, i to na drvenom mos u pomorskoj športskoj klubu „Krka“.

Prije podne, o zapadu sunca, a o ožito od 2—3 s. pop. vrši se sunčanje i kupanje u odjeći, a i bez odjeće, uz kricanje, drpanje; psovanje itd., da se, s pravom, domaći i strani proaznici zgražaju. Neki stranac prolazeći pokraj P. S. K. K., okre u najednom glavu uz po i: *Sramota! sram ta!* Sigurno je tim povikom osudio — kao sramotu mješta — one koji su se kupali, a još više one koji mogu, i moraju, da toj sramoti stanu na put. — *Ovevidac.*

NOVI ŽUPNICI PREUZIMAJU ZUPE. Dne 1. VIII. preuzeo je dolačku župu novi župnik preč. don Ivo Beak, a gradsku župu sv. Jakova preč. dr. Ivo Ešlinja.

PRIREDA U DOMU. Kari-Omlačinci igrali su u „Karičkom Domu“ na dan sv. Jakova uve e: potres i komad „Izdajica“ u tri čina. U igri su se osobito dopala braća Pavlović i Ivić.

DVA NOVA SVEĆENIKA. Prošle nedjelje je preuz. Biskup zareadio za svećenike dva dakona: don Emeika Halčell, šibenske biskupije, i don Emeika Gojnik, hvarske biskupije.

HODOČASJE U VISOVAC. Nadžupski Ured — Va oš-Sibenik prireduje u nedjelju 4—VIII. t. g. hodočašće Gcspi od Andea na otok Visovac. Polazak u 6 1/2 s. ujutro, povratak u 8 sati več e. Cijena: polazak i povratak Din 14. — Prijave kod Nadžupskog ureada Varoš do 3—VIII. Župnik: O. Dr. V. Bilobrk.

DAROVU U FOND LISTA. Darovali su u fond lista: Preuz. g. dr. Je oim Milea, biskup, i preč. g. don Ugo Basioli po Din 200; presvij. g. don Rudolf Pian, preč. g. don Ivan Bjažić i Traika „Kari as“ po Din 100; preč. g. don Niko Markov Din 60; preč. g. don Šime Matulina Din 50; preč. g. don Jerko Jurin Din 40; vlč. g. don Frane Grandov Din 30; preč. gg. don Niko Plančić i don Joso Felicinović te vlč. g. don Krs o Stojić don Ivo Grgurev i don Ante Zalokar po Din 20; preč. g. dr. Krešo Zorić Din 10. — Da počasti uspomenu pk. *Jerka de Marasoviča*: Antica ud. Jurković (Skradin) Din 30. — Mjes o čestitke mladomisnicima *Lovretiću, Spik, Končiću, Spaniću i Marčeliću*: Preč. don I. Bjažić Din 50. — Mjes o čestitke mladomisnicima *Marčeliću, Spoki, Spaniću, Lovretiću i Končiću*: Preč. don N. Markov Din 50. — Mjes o čestitke mladomisnicima *Končiću, Uglešiću, Cikliču i Zoriću*: Vlč. don A. Adžija Din 60. — Mjes o čestitke mladomisnicima: Don Grgo Fržop Din 20. — Mjes o čestitke mlad. *don Petru i pik*: Marin Fortunato Din 20, preč. don M. Corić i don Toma Perina po Din 10.

ODIJELA, POSEBNE JAKETE I HLAČE TE DOBRE KOSULJE kupičete najjeftinije u no. o. slovenačkoj trgovini *F. Krajšek* u Šibeniku, Kralja Tomislava ulica (na vrhu stepenica Dobrič). Za proljetnu sezonu veliko sniženje cijena. Zamjčeno dobra roba.

Crkvene vijesti

KATEDRALA SV. JAKOVA. Nedjelja: U 5 1/2 s. župska sv. Misa, u 9 s. tiha sv. Misa, u 11 s. svečana sv. Misa

CRKVA SV. DOMINIKA: Nedjelja: Blagdan sv. Dominika: U 5s. lekcije, u 6 s. pjevana sv. Misa i za ednička Frices, u 8 s. tiha sv. Misa, u 10 s. svečana sv. Misa (mp. OO. Konventualci), u 5 s. pp. Rozarij — pjesma sv. Dominiku — blagoslov i ljubljenje sv. Moći.

CRKVA SV. FRANE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 9 i 10 1/2 s., pjevana u 8 s.; blagoslov u 6 s. pp.

CRKVA SV. LOVRE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 8, i 10 1/2 s.; u 9 s. pjevana sv. Misa, u 7 1/2 s. pp. blagoslov. — Dne 2. VIII. je Porciunkula: u 9 s. pjevana sv. Misa. Dne 10. jesv. Lovre: u 5 s. ujutro pjevale lekcije, poslije pjevana sv. Misa, u 10 s. zadnja svečana sv. Misa.

COPPERPAIN podmorna boja garantirana za godinu dana isprobana od iskusnih pomoraca. Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, fira msa, katrana, blaka, karbolineja, kistova, kist (Stuka), pakla i svih u tu struku spadajućih predmeta najbolje kvalitete iz umjerene cijene i solidnu poslugu.

Preporuča se
VICTOR ROŠIĆ
ŠIBENIK
Specijalna trgovina boja laka.
Trg Stjepana Radića.
Kod crkve Sv. Ivana.